

KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 23/2088-2
Saksbehandler: Heidi Fadum
Dato: 27.02.2023

Høringssvar fra Helsedirektoratet - Forslag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land

Vi viser til *Høring - forslag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land*, datert 13.1.2023 (deres ref.: 23/304-1).

Helsedirektoratet støtter det overordnede formålet med forslaget til lovendringer om å styrke kommunenes rolle i planlegging og utbygging av vindkraft på land, herunder å redusere konfliktnivå og mer forutsigbare rammer for utbygging av vindkraft.

Kommunene skal, jf. folkehelseloven § 4, fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Kommunen skal videre blant annet fremme folkehelse ved lokal utvikling og planlegging. Kommunen skal også medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Kommunene skal, jf. § 5, ha oversikt over helsetilstand og det som påvirker helsen, herunder kjenne lokale helseutfordringer i den enkelte kommune.

Helsedirektoratet er videre tilfreds med at Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet sender felles forslag til endringer og legger til rette for økt effektivitet og bedre samordning mellom regelverk og prosesser.

Helsedirektoratet er opptatt av at lokalisering av anlegg skjer gjennom bred medvirkning og at hensynet til naboer og lokalmiljøer, herunder helsehensyn, utredes og vektlegges i avveining av hensyn.

Utredning av konsekvenser for folkehelsen knyttet til anlegg for vindkraft skal skje gjennom ordinære prosesser på samme måte som for andre hensyn, jf. bl.a. plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger. Vi viser også til folkehelseloven § 11.

Helsedirektoratet støtter forslaget om å innføre krav om områderegulering for konsesjonspliktige vindkraftanlegg på land, herunder styrke kommunens rolle i vindkraftsaker.

Helsedirektoratet
Avdeling miljø og helse
Heidi Fadum

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Dette kan bidra til mer helhetlig arealplanlegging som planlegging etter plan- og bygningsloven har som intensjon. I høringsnotatet, i forslag til merknad til bestemmelsen, heter det (s. 61): "Områdereguleringen skal være overordnet, og detaljeringsnivået skal begrenses til overordnede arealmessige forutsetninger som er relevante for kommunens beslutning om arealbruk". Helsedirektoratet er opptatt av at det planlegges på et tilstrekkelig lavt nivå slik at mulige konflikter så langt som mulig unngås, jf. prinsippet om medvirkning etter folkehelseloven. Det er videre viktig at konsesjonen og MTA- og detaljplan følger opp områdereguleringen for å bidra til legitimitet. Ifølge høringsnotatet (s. 26) skal MTA-planen inneholde "en beskrivelse av arealbruken og konsekvensene bygging av anlegget har for landskap, natur og miljø. MTA-planen skal også inneholde en beskrivelse av transportløsning i anleggsfasen". Vi foreslår at MTA-planen også inkluderer lokale konsekvenser for folkehelse og nabolag.

Direktoratet er enig i departementets premiss om at bedre lokal involvering blant annet kan gi økt lokal legitimitet, bedre tilpassede løsninger og færre konflikter, men det forutsetter reell forsterket medvirkning av berørte og naboer i videre omkrets slik Vindkraftmeldingen legger opp til (s. 6-7). Vi legger videre til grunn, jf. Vindkraftmeldingen, at det innføres strengere krav til utredninger og sterkere vektlegging av virkninger for landskap og miljø, samfunn og naboer, samt at lokal og regional medvirkning skal styrkes. Det heter bl.a. at en større krets av naboer skal få komme mer aktivt med i konsesjonsprosessen, at statsforvalter skal rådføres når det gjelder konsekvensutrednings-programmene og oppfølgingen av disse, samt tilrettelegging for medvirkning fra reindriften fra et tidlig stadium. Når det legges opp til en mulig felles konsekvensutredningsprosess for hhv. områderegulering og konsesjon, forutsetter vi at de strengere kravene også vil gjelde for områderegulering i vindkraftsaker. Vi savner ellers en nærmere omtale av hvordan medvirkning kan skje, og det er viktig at det gis tydelig veiledning om medvirkning i disse sakene.

Direktoratet støtter videre at særbestemmelsen i pbl. § 6-4 siste ledd om statlig arealplan, ikke lenger skal gjelde for vindkraft på land, og at en eventuell statlig arealplan for vindkraftanlegg skal følge ordinære bestemmelser for statlig arealplan i pbl. § 6-4. Vi erkjenner energi som et nasjonalt hensyn som nasjonale myndigheter samtidig fortsatt trenger verktøy for ev. å kunne ivareta, men dette må avveies mot helsehensyn, i tråd med KU-forskriften.

I høringsnotat (s. 37) vises det til at innføring av krav om områderegulering for vindkraft innebærer at nasjonale føringer for arealplanlegging vil gjelde for vindkraftutbygging, dels i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, og i de enkelte departementers avklaring av nasjonale og vesentlige regionale interesser. Det understrekes at disse blant annet kunne brukes for å sikre en sterkere vektlegging av landskap og miljø i vindkraftsaker, slik Vindkraftmeldingen legger opp til. Det er positivt, og vi viser til [Nasjonale og vesentlige regionale interesser i planlegging på folkehelseområdet - Helsedirektoratet](#).

Vennlig hilsen

Erlend Bø e.f.
fung. avdelingsdirektør

Heidi Fadum
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET		Postboks 8112 DEP	0032 OSLO
Olje- og energidepartementet		Postboks 8148 Dep	0033 OSLO